

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) и член 22 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16 и 67/17), како и врз основа на член 7 алинеја 7 од Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Македонија“ бр. 71/06, 117/08, 148/09, 17/11, 24/13, 137/13, 41/14, 145/15 и 55/16), министерот за образование и наука ја донесе наставната програма по наставниот предмет **Градежништво, геодезија и други сектори на квалификации** за I година образование од струка градежно-геодетска (сектор: градежништво и геодезија), за образовниот профил градежен техничар (квалификација: градежен техничар), за учениците во средното стручно образование со четиригодишно траење.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
ЦЕНТАР ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА

Наставна програма

ГРАДЕЖНИШТВО, ГЕОДЕЗИЈА И ДРУКИ СЕКТОРИ НА КВАЛИФИКАЦИИ

модуларно дизајнирана

за I година

(со римска бројка)

Градежен техничар / Градежен техничар

образовен профил / квалификација

Градежно-геодетска / Градежништво и геодезија

струка / сектор

Скопје, 2017 година

Назив на наставната програма	Градежништво, геодезија и други сектори на квалификации
Тип на наставна програма	Задолжителна стручно-теоретска програма и практична настава
Кредитна вредност на наставната програма	8 ЕЦВЕТ кредити
Струка	Градежно-геодетска
Сектор	Градежништво и геодезија
Образовен профил	Градежен техничар
Назив и ниво на квалификацијата	Градежен техничар 4 (четврто) ниво
Година на изучување	I (прва)
Број на часови неделно/годишно за реализација на наставната програма	Теорија: 2 час неделно / 72 часа годишно Практична настава: 2 час неделно / 72 часа годишно (доколку паралелката брои повеќе од 17 ученици, на часовите предвидени за практична настава учениците се делат на две групи)
Цели на наставната програма	<p>Општи цели на програмата по Градежништво, геодезија и друки сектори на квалификации е ученикот да стекне знаења, вештини и компетенции за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дефинирање на основните поими и сознанија од областа на градежништвото и геодезијата; - објаснување на поделбата на градежништвото (по насоки) и нивните карактеристики; - именување на видови на градежни објекти од високоградба, нискоградба и хидроградба; - опишување на средствата за работа и инструментите кои се користат во градежништвото и геодезијата; - опишување постапки за проектирање и изведување на објектите; - разликување на обликот, димензиите на земјата и мерните единици за мерење на величините; - идентификување на сектори на квалификации, видови на занимања и секторски квалификации на

	<p>ниво на стручното образование и обука;</p> <ul style="list-style-type: none"> - воочување на можности за напредување и вообичаени патеки на кариера во различни сектори.
Модуларни единици на наставната програма	<ol style="list-style-type: none"> 1. Високоградба 2. Нискоградба и хидроградба 3. Организација на градилиште и заштита при работа 4. Геодезија 5. Други сектори на квалификации
Материјално-технички и просторни услови	<p>За постигнување на резултатите од учењето и успешно реализирање на предвидените активности на учениците треба да бидат достапни следните просторни услови, наставни средства и помагала: информатичко- комуникациски технологии (ИКТ), соодветен софтвер, LCD проектор, слики, цртежи, проспекти, прирачници, каталози и списанија, слајдови, филмови, интернет материјали, телевизиски снимки, проспекти, модели на пробни тела; прирачници, упатства, стандарди кои се применуваат во градежништвото и сл.</p> <p>Соодветно на карактерот на програмските содржини и резултатите што треба да се постигнат со наставата по предметот, тој треба да се реализира во училница, кабинет, во училишна работилница и нејзините придружни објекти, како и во соодветни простории и објекти во компании од градежната дејност.</p>
Норматив на наставен кадар	<p>Наставната програма Градежништво, теодрија и други сектори на квалификации ја реализираат наставници со завршени студии по:</p> <ul style="list-style-type: none"> - градежништво - архитектура - геодезија <p>со здобиена педагошко-психолошка и методска подготовка во акредитирани установи.</p>

Назив на модуларна единица 1. Високоградба

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
1	<p>Ученикот ќе биде способен да:</p> <p>Класифицира основни насоки во градежништвото</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Поим за градежништво; - Историски развој на градежните објекти; - Поделба на градежништвото по насоки. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објаснува и насочува дискусија за поимот градежништво; - Опишува историски развој на градежништвото; - Презентира градежни објекти според насоките во градежништвото. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дефинира поим за градежништво 2. Објаснува историски развој на објектите 3. Класифицира основни насоки во градежништвото
2	<p>Дефинира учесници во градба на градежни објекти од високоградба и техничката документација за започнување на изградба</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Градење на објектите и учесници во процесот на градење; - Техничка документација за започнување на изградбата. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објаснува и ги набројува учесниците во процес на градење; - Презентира техничка документација за започнување на изградбата и во текот на градењето. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Идентификува информации за градење и за учесниците во процесот на градбата 2. Разликува објекти во високоградбата: станбени објекти, општествени објекти и стопански и индустриски објекти 3. Опишува процес на градба на објекти од високоградба 4. Толкува различни видови на станбени објекти 5. Дава примери на општествени објекти, индустриски објекти, стопански објекти

Назив на модуларна единица 1. Високоградба				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
			- Графичка работа.	6. Анализира општествени објекти, индустриски објекти и стопански објекти
3	Опишува карактеристики и анализира објекти од високоградба: станбени, општествени, индустриски и стопански објекти	<ul style="list-style-type: none"> - Објекти од високоградба; - Станбени објекти; - Индивидуални семејни куќи; - Повеќесемејни (колективни) станбени згради; - Стан-основен елемент во секој станбен објект; - Општествени објекти; - Анализа на општествени објекти-анализа на училиште; - Стопански објекти; - Индустриски објекти. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објаснува и набројува објекти од високоградба; - Презентира станбени објекти - Презентира индивидуални куќи и повеќесемејни станбени згради; - Презентира основни елементи во станбени објекти; - Презентира и анализира општествени објекти; - Презентира стопански и индустриски објекти. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Набројува објекти од високоградба 2. Разликува објекти во високоградбата: станбени објекти, општествени објекти и стопански и индустриски објекти 3. Толкува различни видови на станбени објекти 4. Дава пример за општествени објекти, индустриски објекти, стопански објекти 5. Анализира општествени објекти, индустриски објекти, стопански објекти
4	Набројува и објаснува подготвителни, изведувачки и завршни работи во градежништвото	<ul style="list-style-type: none"> - Подготвителни работи; - Геодетски работи; - Проектански работи; - Организациони работи; - Изведувачки работи; 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Набројува и редоследно ги подредува работите во градежништвото; - Презентира подготвителни 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Идентификува информации за градење во процесот на градбата 2. Опишува процес на градба на објекти од високоградба

Назив на модуларна единица 1. Високоградба				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
		<ul style="list-style-type: none"> - Земјани работи; - Градежни работи; - Сидарски работи; - Бетонски и армирано бетонски работи; - Дрводелски работи и покривачки работи; - Инсталатерски работи и завршни работи. 	<p>работи (истражувачки и геодетски работи);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Презентира проектирачки работи и организаторски работи; - Дефинира изведувачки работи; - Презентира земјани, сидарски и армиранобетонски работи; - Презентира дрводелски, покривачки и инсталатерски работи. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа. 	<ul style="list-style-type: none"> 3. Толкува подготвителни работи во високоградба 4. Толкува изведувачки работи во високоградба 5. Толкува завршни работи во високоградба 6. Дава примери за изведувачки работи: земјени работи, градежни работи, инсталатерски работи и завршни работи.

Назив на модуларна единица 2. Нискоградба и хидроградба				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
1	Објаснува карактеристики, конструктивни елементи и функција на објектите од нискоградбата	<ul style="list-style-type: none"> - Објекти од нискоградба; - Набројување и поврзување на објекти од нискоградба; - Патишта, историски развој; - Патишта и нивна класификација; 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објаснува поделба на сообраќајници; - Објаснува делови и карактеристики на горен и 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Врши споредба на предности и недостатоци на патиштата и железниците 2. Објаснува конструктивни елементи на патишта

Назив на модуларна единица 2. Нискоградба и хидроградба				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
		<ul style="list-style-type: none"> - Патишта (градежни делови); - Железнички линии и нивна класификација; - Железнички линии (градежни делови); - Мостови (намена и градежни делови); - Мостови (поделба); - Тунели (намена и слободни профили); - Тунели (класификации). 	<ul style="list-style-type: none"> долен строј на патишта; - Објаснува делови и карактеристики на горен и долен строј на железнички линии; - Презентира видови на попречни профили на сообраќајници; - Објаснува функција на мостови и нивна примена; - Опишува видови на мостови според определени критериуми; - Објаснува функција на тунели; - Опишува видови на тунели; - Организира посета на градилиште. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Бура на идеи; - Менторство и насочување; - Работа на решавање на проблеми; - Работа во групи; - Презентација. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Објаснува конструктивни елементи на железнички линии 4. Објаснува видови на попречни профили кај сообраќајници 5. Објаснува функција на тунели 6. Објаснува функција на мостови 7. Врши поделба на мостови
2	Објаснува карактеристики	- Водоснабдување на населени	Активности:	1. Објаснува системи за

Назив на модуларна единица 2. Нискоградба и хидроградба

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
	на објекти од хидроградба	<ul style="list-style-type: none"> места; - Составни делови на водоводен систем; - Видови водоводни системи; - Видови канализациони системи; - Системи за наводнување; - Надземно и подземно наводнување; - Системи за одводнување, површинско и со дренажа; - Поим и цели за регулација на реките; - Материјал за регулација на реките; - Регулациони објекти; - Насипи за одбрана од поплави; - Брани (намена и значење); - Претходни работи; - Класификација на браните според материјалите и конструктивниот систем. 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснува потреба од водоснабдување на населено место; - Набројува и опишува објекти на системот за водоснабдување; - Објаснува функција на водоводните системи; - Опишува системи за канализациони отпадни води; - Објаснува потреба од хидротехнички мелиорации (наводнување и одводнување); - Опишува начини на наводнување и одводнување; - Објаснува потреба од регулација на реки; - Презентира објекти за регулација на реки и насипи; - Објаснува потреба од изградба на брани; - Презентира типови на брани според материјалот од кој се направени; - Презентира типови на брани според конструктивниот систем. 	<ul style="list-style-type: none"> водоснабдување на населено место 2. Набројува и опишува системи за наводнување и одводнување 3. Објаснува потреба од регулација на реки 4. Објаснува намена на брани 5. Наведува поделба на брани според материјалот од кој се направени и според конструктивниот систем

Назив на модуларна единица 2. Нискоградба и хидроградба				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
			Методи: <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа. 	

Назив на модуларна единица 3. Организација на градилиште и заштита при работа				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
1	Ученикот ќе биде способен да: Прави разлика помеѓу средства за лична заштита и колективни заштитни мерки	<ul style="list-style-type: none"> - Општо за заштита при работа; - Средства за лична заштита при работа; - Колективни заштитни мерки. 	Активности: <ul style="list-style-type: none"> - Објаснува потреба од лична заштита на работникот на градилиште; - Објаснува потреба од колективни заштитни мерки на градилиште. Методи: <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Учење преку откривање; - Работа на решавање на проблеми; - Евалвација според заеднички утврдени критериуми; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Објаснува примена на средства за лична заштита на работникот на градилиште 2. Објаснува мерки за колективна заштита на работникот на градилиште 3. Дава практични примери за безбедност и здравје на работникот на градилиште

Назив на модуларна единица 3. Организација на градилиште и заштита при работа				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
			<ul style="list-style-type: none"> - Презентација; - Графичка работа. 	
2	Опишува организација на градилиште на објекти од високоградба, нискоградба и хидроградба	<ul style="list-style-type: none"> - Поим и видови градилишта за објекти од високоградба, нискоградба и хидроградба; - Организација и шема на градилишта од високоградба, нискоградба и хидроградба; - Техничка документација и контрола на градба и прием на објектот; - Учесници во процесот на градење. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Презентира организација и шема на градилиште и негово уредување; - Објаснува потребна документација која се води на градилиште; - Дефинира содржина на техничката документација; - Набројува учесници во градење и кои вршат контрола на градење; - Објаснува критериуми за да се направи прием на градежниот објект. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Идентификува информации за градење во процесот на градбата 2. Споредува видови градилишта според поставеноста на теренот 3. Споредува видови градилишта според големината на градилиштето 4. Опишува процес на градба на објекти од високоградба. 5. Дава пример за техничка документација 6. Набројува активности кои се запишуваат во техничката документација и нивна примена 7. Набројува учесници кои вршат контрола на градежните работи <p>Опишува прием на градежни објекти</p>

Назив на модуларна единица 4. Геодезија

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
1	<p>Ученикот ќе биде способен да:</p> <p>Врши споредба на дефинирањето на земјата како топка, елипсоид и геоид</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Улога и значење на геодезијата; - Поим за облик и димензии на земјата како топка; - Поим за облик и димензии на земјата како елипсоид и геоид. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објаснува улога и значење на геодезијата; - Објаснува поим за облик и димензии на земјата како топка - Објаснува поим за облик и димензии на земјата како елипсоид и геоид. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Објаснува улога и потреба од геодезија во градежништво 2. Опишува облик и димензии на земјата како топка 3. Опишува облик и димензии на земјата како елипсоид и геоид
2	<p>Применува мерни единици и врши претворање од една во друга мерна единица во геодезијата</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Единици мерки за должина; - Единици мерки за површина; - Единици мерки за агли; - Размер. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ги објаснува мерните единици за должина - Ги објаснува мерните единици за површина и агли; - Го дефинира поимот за размер во геодезијата. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Применува единици мерки за должина во геодезија 2. Применува единици мерки за површина во геодезија 3. Применува единици мерки за агли во геодезија 4. Применува размер во геодезија

Назив на модулarna единица 4. Геодезија				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
			- Графичка работа.	
3	Разликува координатни системи кои се употребуваат во геодезијата и нивно поврзување	- Правоаголни геодетски координати; - Елипсоидни геодетски координати; - Правоаголен координатен систем; - Елипсоиден координатен систем.	Активности: - Набројува и објаснува координатни системи кои се користат во геодезијата; - Објаснува правоаголен координатен систем; - Објаснува елипсоиден координатен систем; - Објаснува разлика и поврзаност на правоаголни и елипсоидни координати. Методи: - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа.	1. Набројува и разликува координатни системи кои се користат во геодезија 2. Препознава и разликува правоаголен координатен систем 3. Препознава и разликува елипсоиден координатен систем 4. Препознава и разликува правоаголни и елипсоидни координати
4	Објаснува примена на геодетските мрежи во геодезија и целта на користење на геодетските мрежи	- Тригонометриска мрежа; - Полигонска мрежа; - Нивелманска мрежа; - Поим за апсолутна и релативна висина.	Активности: - Набројува и објаснува за геодетските мрежи; - Објаснува функција и примена на тригонометриски мрежи - Објаснува за сите редови и подредови и нивна поврзаност; - Толкува должина на	1. Објаснува примена и функција на геодетските мрежи 2. Ги набројува сите редови и подредови 3. Набројува геодетските мрежи и нивна поврзаност 4. Објаснува должина на страни на секоја од мрежите поединечно

Назив на модуларна единица 4. Геодезија

Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
			<p>страните на секоја од мрежите.</p> <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа. 	
5	Набројува и опишува употреба на геодетски инструменти	<ul style="list-style-type: none"> - Мерни геодетски инструменти – хоризонтални агли; - Мерни геодетски инструменти – вертикални агли; - Мерни геодетски инструменти – теодолити; - Мерни геодетски инструменти – должиномери; - Мерни геодетски инструменти – тотални станици; - Мерни геодетски инструменти – нивелири; - Мерни геодетски инструменти – GPS; - Префрлање на податоците од инструмент во компјутер. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Набројува и објаснува мерни инструменти за мерење на хоризонтални и вертикални агли; - Објаснува разлика помеѓу хоризонтални и вертикални агли и ја објаснува нивната практична примена; - Објаснува геодетски инструмент теодолит, неговата практична примена и резултати кои се добиваат; - Набројува и објаснува примена на геодетските инструменти - должиномери; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разликува хоризонтални и вертикални агли и ја објаснува нивната практична примена 2. Разликува геодетски инструмент теодолит, практично објаснува како се мери и кои резултати се добиваат 3. Разликува геодетски инструмент тотална станица и практично објаснува како се мери и кои резултатите се добиваат 4. Разликува геодетски инструмент нивелир, практично објаснува како се мери и кои резултатите се добиваат 5. Разликува геодетски инструмент GPS, практично објаснува како се мери и кои

Назив на модуларна единица 4. Геодезија				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
			<ul style="list-style-type: none"> - Објаснува геодетски инструменти: тотална станица, нивелир и GPS, мерењата кои може да се направат во пракса и резултатите кои се добиваат со нивната примена; - Презентира префрлање на податоците од инструмент во компјутер. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Работа во групи; - Презентација; - Графичка работа. 	<p>резултатите се добиваат</p> <p>6. Познава начин на префрлање на податоци од инструмент во компјутер</p>

Назив на модуларна единица 5. Други сектори на квалификации				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
1	<p>Ученикот ќе биде способен да:</p> <p>Разликува сектори на</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Сектори на квалификации; - Подсектори на квалификации; - Видови занимања во рамките на секторите; 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Презентира сектори на квалификации, согласно Законот за националната 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Набројува сектори на квалификации 2. Подредува подсектори според секторот на кој му

Назив на модуларна единица 5. Други сектори на квлификации				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
	квалификации, видови на занимања и секторски квалификации на ниво на стручното образование и обука	- Секторски квалификации на ниво на стручно образование и обука.	<p>рамка на квалификации: геологија, рударство и металургија; градежништво и геодезија; графички сектор; економија, право и трговија; електротехника; здравство и социјална заштита; земјоделство, рибарство и ветеринарство; лични услуги; машинство; сообраќај, транспорт и складирање; текстил, кожа и слични производи; угостителство и туризам; хемија и технологија и шумарство и дрвна индустрија;</p> <p>- Објаснува за подсектори на квалификации;</p> <p>- Презентира видови занимања во рамките на секторите;</p> <p>- Организира посета на компании од различни сектори.</p> <p>Методи:</p> <p>- Дискусија;</p> <p>- Менторство и насочување;</p>	<p>припаѓа</p> <p>3. Разликува занимања во рамките на секторите</p> <p>4. Набројува секторски квалификации на ниво на стручното образование и обука</p>

Назив на модуларна единица 5. Други сектори на квлификации				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
			<ul style="list-style-type: none"> - Учење преку откривање; - Работа на решавање на пример од пракса; - Презентација. 	
2	Идентификува врска меѓу секторски и подсекторски квалификации	<ul style="list-style-type: none"> - Слични занимања и функции за одрдени сектори и подсектори; - Пансекторски занимања. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објаснува врска меѓу секторски и подсекторски занимања; - Презентира видови на подсекторски занимања; - Организира посета на компании од различни сектори и подсектори. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Менторство и насочување; - Учење преку откривање; - Работа на решавање на пример од пракса; - Презентација. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Идентификува слични занимања и функции за дадени сектори и подсектори 2. Набројува пансекторски занимања 3. Креира листа на пансекторски занимања за дадени сектори и подсектори
3	Наведува можности за напредување и вообичаени патеки на кариера во различни сектори	<ul style="list-style-type: none"> - Можности за напредување во кариера; - Патеки за кариерен развој; - Нормативи и стандарди за напредување во кариерата. 	<p>Активности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Објаснува можности за напредување во кариера; - Презентира патеки за кариерен развој; - Презентира нормативи и 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наведува можности за напредување во кариера 2. Илустрира патеки за кариерен развој 3. Толкува нормативи и стандарди за напредување

Назив на модуларна единица 5. Други сектори на квлификации				
Ред. број	Резултати од учење	Содржини и поими	Активности и методи	Критериуми на оценување
			<p>станарди за напредување во кариера;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Организира посета на компании од различни сектори и подсектори. <p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дискусија; - Менторство и насочување; - Учење преку откривање; - Работа на решавање на пример од пракса; - Презентација. 	<p>во кариера</p> <p>4. Предлага решение за напредување во кариера според дадена ситуација</p>

<p>Оценување на постигањата на учениците</p>	<p>Следењето и оценувањето на постигнувањата на учениците, треба да се врши плански, систематски и континуирано во текот на учебната година.</p> <p>За проверка на постигањата се применуваат три форми на оценување: оценување на учениците од страна на наставникот, од страна на другите ученици и лична (самопроценка). Ќе се применува следната динамика на оценување: иницијална евалвација – за утврдување на предзнаења на почетокот од процесот на учење, формативна евалвација – следење на напредокот на учениците и утврдување на тешкотии во процесот на учење и сумативна евалвација – евалвација на постигањата. За проверка на постигањата на резултатите од учење ќе се користат следните можни пристапи: усно проверување, тестови, проверки на домашни задачи, оценување на практичната оспособеност на учениците при вршење на вежбите, практичните операции и работните задачи, активното учество на часовите, групни проекти/индивидуални проекти, разговор или презентација на одредена тема, писмена проверка, групно оценување, портфолио, традиционални испити и сл.</p>
---	--

	<p>Во текот на учебната година знаењата на учениците се оценуваат најмалку со две оценки во текот на полугодieto, а се утврдуваат и полугодишни и годишни оценки.</p> <p>Доколку ученикот не ги постигне резултатите од учење во реализирањето на програмата, се постапува согласно законската регулатива за средно образование.</p>
Литература и други извори	Учебник по предметот Основи на градежништво и геодезија, прва година, Интернет, анализи на сектори, стандарди за квалитет на градежни материјали, законски регулативи за градежништво, техничка документација и сл.
Почеток на имплементација на наставната програма	Учебна 2017/2018 година
Институција/ носител на програмата	Центар за стручно образование и обука
Изработил	<p>Работна група:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. м-р Бранко Алексовски, координатор, советник во Центарот за стручно образование и обука 2. Емилија Димитрова, член, наставник во СГГУ ГС „Здравко Цветковски,, Скопје 3. Проф. д-р Мери Цветковска, член, професор на УКИМ Градежен факултет, Скопје 4. дип. град.инг. Александра Паскали Цветковска, член, АД Гранит, Скопје <p>Со поддршка на проектот на Светска банка за развој на вештини и поддршка на иновации - Компонента за реформирање на техничкото образование</p>
Потпис и датум на донесување на наставната програма	<p>бр. <u>12-10861/1</u></p> <p>06 ~~05~~ <u>2017</u> година</p> <p>МИНИСТЕР, Рената Дескоска</p> <p><i>R. Deskoska</i></p>
Датум на ревизија	